

KEMIÖNSAAREN VEDEN LAMMALAN JÄTEVEDENPUHDISTAMON TARKKAILUTUTKIMUS

Vuosiraportti 2014

Heidi Ilmanen

27.4.2015
Nro 238-15-2147

Lounais-Suomen
vesi- ja ympäristötutkimus Oy

Sisällys

1. YLEISTÄ	5
1.1. Sääolot tutkimusvuonna 2014	6
2. TULOKUORMITUS	7
3. PUHDISTUSTULOS JA VESISTÖN KUORMITUS	8
3.1. Ympäristölupa	8
3.2. Vesistöön johdettu jätevesi	8
3.3. Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukainen tarkastelu	12
4. JÄTEVESILIETTEEN LAATU, MÄÄRÄ JA SIJAITUS	14
5. TUNNUSLUVUT	15
6. TULOSTEN TARKASTELU	15
6.1. Lupaehtojen täyttyminen	15
6.2. Tulokuorma	16
6.3. Puhdistamon toiminta	16
6.4. Hule- ja vuotovedet sekä ohitukset	17
6.5. Kunnostustoimenpiteet sekä muut huomiot	17
6.5. Ympäristölupa	18

Liitteet

- Liite 1. Käyttötarkkailun vuosiyhteenvetolomake
- Liite 2. Jätevesitarkkailun tulosten yhdistelmätaulukko
- Liite 3. Jäte- ja lietetiedot
- Liite 4. Viikkovirtaamat
- Liite 5. Yksikköprosessien tulokset
- Liite 6. Menetelmätiedot ja mittausepävarmuudet

Jakelu

Kemiönsaaren Vesi/Roger Hakalax
Kemiönsaaren Vesi/roger.hakalax@kimitoon.fi
Kemiönsaaren Vesi/Lammalan jätevedenpuhdistamo/Kaj Henriksson
Kemiönsaaren Vesi/kaj.henriksson@kimitoon.fi
Kemiönsaaren Vesi/jan.sjoholm@kimitoon.fi
Kemiönsaaren kunta/Ympäristönsuojelulautakunta/Ympäristösihteeri Sonja Lindström
Kemiönsaaren kunta/sonja.lindstrom@kimitoon.fi
Liedon kunta/Ympäristöterveyspalvelut/Kemiönsaaren toimipiste
Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus/heikki.elomaa@ely-keskus.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus/marja-riitta.koivisto@ely-keskus.fi

---

Yhteystiedot

Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy (Y 1564941-9)
Telekatu 16, 20360 TURKU
puh. 02-274 0200, sähköp. etunimi.sukunimi@lsvsy.fi

1. YLEISTÄ

Kemiönsaaren veden Lammalan jätevedenpuhdistamo on biologis-kemiallinen biosuodinta-laitos, jossa fosfori saostetaan ferrisulfaatilla (PIX-105). Lisäksi jälkiselkeytykseen syötetään polymeeriä. Puhdistettu jätevesi johdetaan lammikon kautta Lammanbäckeniin. Puhdistamo on otettu käyttöön vuonna 2007. Puhdistamon prosessia saneerattiin vuosina 2008–2009.

Vuoden 2009 kuntaliitoksen myötä Kemiön, Dragsfjärdin ja Västanfjärdin kunnat yhdistyivät Kemiönsaaren kunnaksi. Västanfjärdin Lammalan puhdistamon toiminnasta on vastannut vuoden 2009 alusta Kemiönsaaren kuntaan perustettu liikelaitos Kemiönsaaren Vesi.

Puhdistamon mitoitusarvot ovat seuraavat:

Mitoitusvirtaama (Q_{kesk})	120	m ³ /d
Vuosivirtaama (q_a)	43800	m ³ /a
BOD _{7ATU} -kuorma	56	kg/d
Fosforikuorma	2,4	kg/d
Typikuorma	12	kg/d
Asukasvastineluku, AVL	800	asukasta

Lammalan jätevedenpuhdistamon toimintaa ja vesistöön johdettavien jätevesien laatua ja määrää sekä jätevesien vaikutuksia vesistöön tarkkaillaan Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy 25.5.2004 laatiman tarkkailuohjelman mukaisesti.

Lounais-Suomen ympäristökeskus (nyk. Etelä-Suomen AVI) myönsi 16.3.2005 antamallaan päätöksellä nro 23 YLO ympäristösuojelulain 28§:n mukaisen luvan Västanfjärdin (nyk. Kemiönsaaren Vesi) Lammalan jätevedenpuhdistamon toiminnalle sekä puhdistettujen jätevesien johtamiselle Lammalabäckenin kautta Västanfjärdvikeniin. Lupa on voimassa toistaiseksi. Luvan saajan on jätettävä hakemus ympäristölupaehtojen tarkistamiseksi lupaviranomaiselle viimeistään 31.12.2014. Puhdistamon ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi ja puhdistamon sulkemiseksi jätettiin hakemus (dnro ESAVI/11136/2014) Etelä-Suomen aluehallintovirastoon joulukuussa 2014. Kuulutus hakemuksesta oli nähtävillä 26.1.–25.2.2015.

Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy teki puhdistamon tarkkailututkimukset 17.3., 13.5., 15.7. ja 19.11.2014.

Puhdistamon jätevesinäytteet analysoitiin Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy:n laboratoriossa. Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy on FINAS-akkreditointipalvelun akkreditoima testauslaboratorio T101, joka täyttää standardin ISO/IEC 17025 vaatimukset. Laboratorion yleiset jätevesitutkimusten määrittämismenetelmät mittausepävarmuuksineen sekä tarkkailukertakohtaiset mittausepävarmuudet on esitetty *liitteessä 6*. Laboratorion voimassaoleva pätevyysalue löytyy FINAS-akkreditointipalvelun internet-sivuilta: www.finas.fi kohdasta Akkreditoidut toimielimet » Testauslaboratoriot.

Näytteet puhdistamolle tulevasta, jälkiselkeytyksestä lähtevästä ja lammikosta ojaan johdettusta jätevedestä kerättiin käsin työpäivän aikana.

Kuormitustiedot on laskettu Turun vesi- ja ympäristöpiirin kirjeen 9.1.1990 (Nro 14/500 1990) mukaisesti.

Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy on lähettänyt puhdistamon vuoden 2014 päästötiedot valvontaviranomaiselle ELY-keskukseen VAHTI-rekisteriin 9.2.2015.

1.1. Sääolot tutkimusvuonna 2014

Talvi 2013/2014 alkoi Turun seudulla Ilmatieteen laitoksen säähavaintojen mukaan hyvin lauhana. **Joulukuu 2013** ja **tammikuun 2014** alku olivat hyvin lauhvoja ja sateisia, eikä vesistöjen jäätyminen päässyt alkuun. Tammikuun puolivälissä säätyyppi muuttui talviseksi hyvin nopeasti, mutta sademäärä oli pieni ja maa lumeton. Turussa tammikuun keskilämpötila oli pari astetta kylmempi kuin normaalijaksolla (vuodet 1981–2010, *taulukko 1*). Tammi-helmikuun vaihteessa ja **helmikuun** alkupuolella saatiin talven ainoat sankemmat lumisateet. Jo ennen helmikuun puoliväliä pakkaset väistyivät, ja vain ajoittain öisin lämpötila painui hieman pakkasen puolelle. **Maaliskuun** alkuun mennessä lumi oli pääosin sulanut. Ajankohtaan nähden sää oli hyvin keväinen, mutta kuun puolivälissä lämpötila painui pakkaselle ja ohut lumikerros peitti maan. Kuun keskilämpötila oli lähes neljä astetta lämpimämpi kuin normaalijaksolla. Myös **huhtikuu** oli keskimääräistä lämpimämpi, ja etenkin kuun lopulla oli päivisin kesäisen lämmintä. **Toukokuun** alussa sää viileni, mutta kuun puolivälin jälkeen oli jopa helteinen ajanjakso, kunnes kuun lopulla sää muuttui koleaksi. Toukokuussa keskilämpötila oli ajankohdalle tyypillinen. **Sademäärä** oli keskimääräistä pienempi sekä alkuvuonna että kevätkuukausina.

Kesäkuun alussa sää oli kesäisen lämmin mutta loppupuolella poikkeuksellisen kolea, sillä päivälämpötilat olivat matalia, tuuli navakkaa ja sade tuli ajoittain rakeina. **Heinäkuun** ensimmäisellä viikolla sää oli edelleen kolea mutta muuttui hyvin nopeasti helteiseksi, ja kuun puolivälissä oli kesäisen lämmintä. Heinäkuun lopusta **elokuun** puoliväliin oli poikkeuksellisen pitkä hellejakso, ja päivälämpötila oli useaan otteeseen jopa yli 30 °C. Sitten lämpötila laski loppukesälle tyypillisiin lukemiin, ja samalla sää muuttui hyvin sateiseksi. Turussa elokuun keskilämpötila oli noin kaksi astetta ajankohdan pitkäaikaiskeskiarvoa korkeampi. Sademäärä (116 mm) oli suurempi kuin vertailujakson keskiarvo (80 mm), ja paikalliset erot olivat suuria, sillä Kaarinassa Yltöissä sademäärä oli 216 mm (pitkäaikaiskeskiarvo 80 mm). **Kesän eli kesä-elokuun** keskilämpötila oli Lounais-Suomessa vain 0,5–2 °C tavanomaista korkeampi, sillä kolea kesäkuu ja heinäkuun alku tasasi poikkeuksellisen pitkän hellejakson vaikutusta. Sademäärässä oli suuria eroja, ja Lounais-Suomessa itäosassa Salon seudulla satoi keskimääräistä enemmän kun taas lännessä Vakka-Suomessa sademäärä saattoi olla jopa tavanomaista pienempi.

Syksy eli syys-, loka- ja marraskuu oli lauha ja vähäsateinen. **Syyskuussa** loppupuolella asti ilma oli päivällä jopa kesäisen lämmin. **Lokakuussa** sää oli syksyinen mutta lauha; ensimmäiset pakkaspäivät tulivat kuun puolivälin jälkeen, mutta kuun loppupuolella lämpötila nousi ajankohtaan nähden yleisesti poikkeuksellisen korkeaksi. **Marraskuun** alussa ilma kylmeni mutta lauhtui jälleen pian. Turussa oli vain yksittäisiä pakkaspäiviä, ja pakkasen oli heikkoa. Kuun lopulla satanut lumi sulii pois parissa päivässä. Pilvisuus oli runsasta, ja auringonpaistetuntien määrä oli maan eteläosassa harvinaisen pieni. **Joulukuu** oli lauha ja sateinen joulun saakka. Juuri ennen joulua pakkasen kiristyi, ja vesistöt alkoivat jäätyä. Maahan satoi noin 10 cm lunta, mutta ennen vuodenvaihdetta sää lauhtui ja sulatti sekä lumen että jään.

Turun koko vuoden keskilämpötila oli 7,4 astetta, mikä oli kaksi astetta vertailujakson keskiarvoa korkeampi (*taulukko 1*). Tavanomaista kuivemman vuoden sadekertymä oli Turussa 606 mm. Vuorokauden maksimisademäärä (21,9 mm) satoi 11.12.2014.

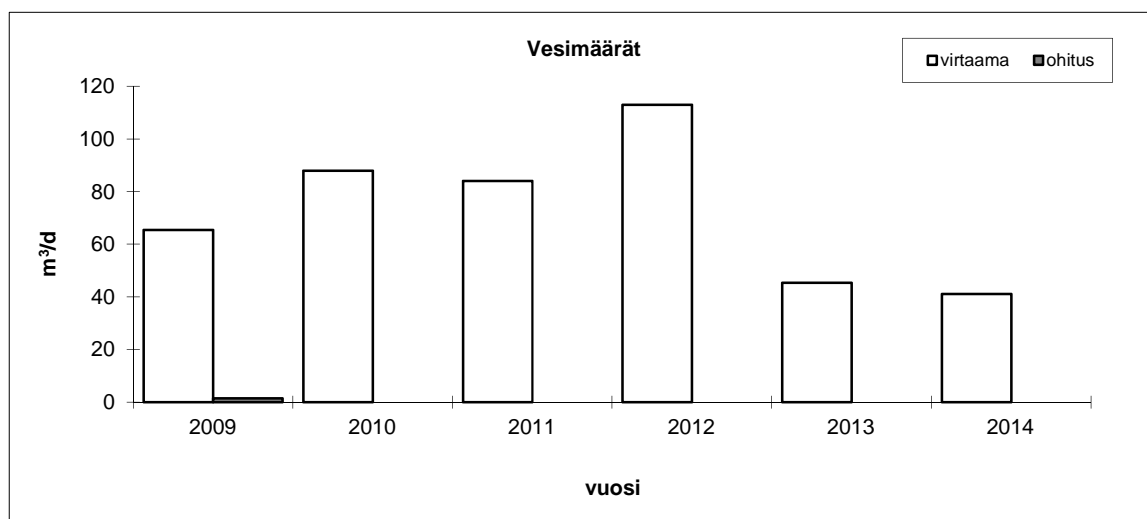
TAULUKKO 1. Turun säätietoja vuodelta 2014 ja normaalijaksolta 1981–2010. Lähde: Ilmatieteen laitos, Ilmastokatsaus. Lämpötilat lokakuun 2010 alusta lähtien Artukaisten automaattiasemalta (aiemmin Turun lentoasemalta) ja sademäärät heinäkuun 2006 alusta lähtien Artukaisista.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
Lämpötila	2014	-6,3	0,6	2,4	5,6	10,5	13,8	20,6	18,0	12,7	7,3	3,2	0,1	7,4*
(°C)	1981–2010	-4,4	-5,2	-1,6	4,0	10,2	14,5	17,5	16,0	10,9	5,9	0,8	-2,6	5,5*
Sademäärä	2014	42	33	34	21	30	49	45	116	17	61	53	105	606#
(mm)	1981–2010	61	42	43	32	39	59	79	80	64	78	76	70	723#

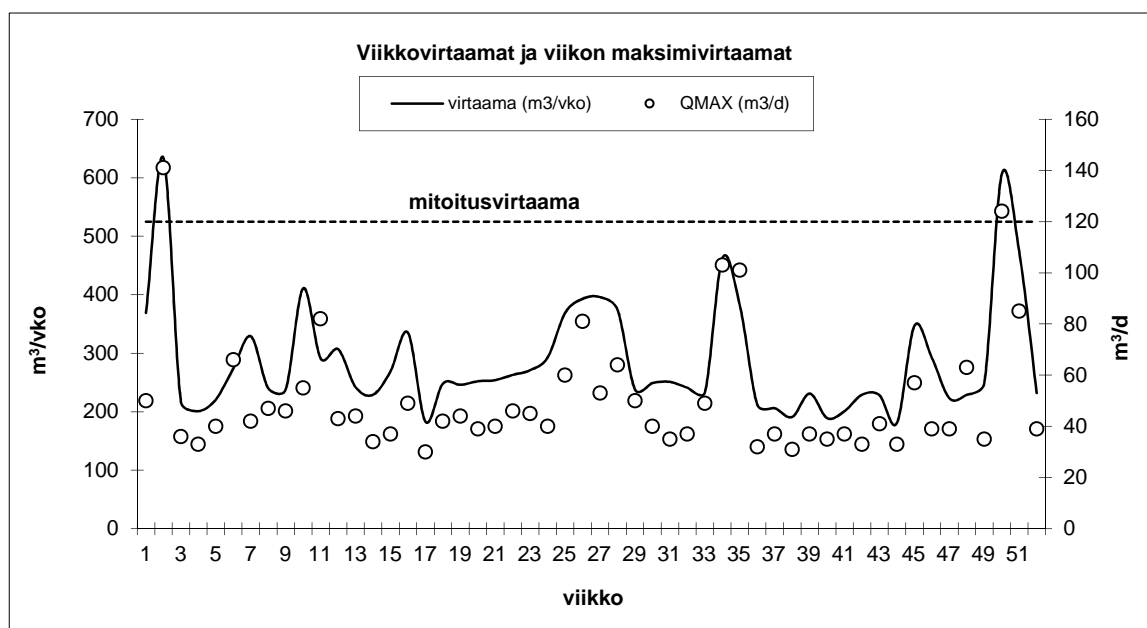
* lämpötilojen keskiarvo # sademäärien summa

2. TULOKUORMITUS

Koko vuoden puhdistettu vesimäärä oli 14 993 m³ eli keskimäärin 41,1 m³/d (liitteet 1–2). Vuoden aikana ei ollut jäteveden ohituksia puhdistamolla. Myöskään verkosto-ohituksia ei raportoitu (Kuvat 1–2).

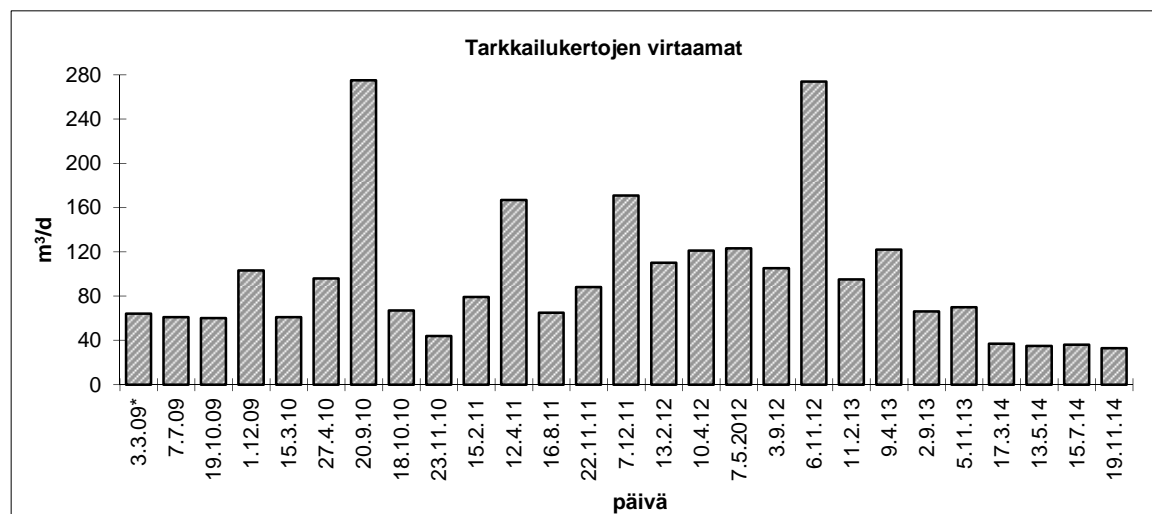

KUVA 1. Puhdistetun veden määrä (m³/d) ja ohitus (m³/d) vuosina 2009–2014. Automaattiojärjestelmäongelmien takia virtaamalukemat oletettavasti normaalia suuremmat 2009–2012.

KUVA 2. Viikkovirtaamat (m³/vko) ja viikon maksimivirtaamat (m³/d) vuonna 2014 (liite 4). Puhdistamon mitoitusvirtaama on 120 m³/d.

Kuormitustarkkailukertojen puhdistettu vesimäärä oli keskimäärin 35,3 m³/d, mikä oli 86 % jakson keskimääräisestä virtaamasta (liite 2, kuva 3).

KUVA 3. Tarkkailukertojen virtaamat (m³/d) vuosina 2009–2014. * Tarkkailukerran aikana puhdistamoa saneerattiin, virtaamatieto on arvioitu.

Tulevan jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja vastaavat kuormitukset koko vuoden ja eri tarkkailukertojen osalta ovat liitteellä 2. Puhdistamon tulokuormitus on kehittynyt taulukon 2 mukaisesti.

TAULUKKO 2. Puhdistamon tulokuormitus vuosina 2009–2014.

		2009	2010	2011	2012	2013	2014
BOD _{7ATU}	kg/d	25	34	26	40	23	10
Kokonaisfosfori	kg/d	0,93	1,3	1,1	1,7	1,0	0,53
Kokonaistyyppi	kg/d	5,5	8,0	6,1	11	6,7	3,0

Puhdistamolle ei tuotu saostus- ja umpikaivolietteitä vuoden aikana (liite 1).

3. PUHDISTUSTULOS JA VESISTÖN KUORMITUS

3.1. Ympäristölupa

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 16.3.2005 antaman päätöksen nro 23 YLO mukaan jätevedet on käsiteltävä siten, että vesistöön johdetun jäteveden BOD_{7ATU}-arvo on enintään 15 mg/l, fosforipitoisuus enintään 0,7 mg/l, COD_{Cr}-arvo enintään 125 mg/l ja kiintoainepitoisuus enintään 35 mg/l. Puhdistustehon tulee BOD_{7ATU}:n, fosforin ja kiintoaineen osalta olla vähintään 90 % sekä COD_{Cr}:n osalta vähintään 75 %. Arvot lasketaan vuosikeskiarvoina mahdolliset ohijuoksutukset ja häiriötilanteet puhdistamolla tai viemäriverkostossa mukaan lukien. Lisäksi puhdistamon on pyrittävä mahdollisimman tehokkaaseen ammoniumtyypen poistoon.

3.2. Vesistöön johdettu jätevesi

Vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot on esitetty taulukossa 3 (liite 2).

TAULUKKO 3. Vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot. Arvot, jotka eivät täyttäneet lupamääräyksiä, on esitetty punaisella.

	Pitoisuus (mg/l)	Teho (%)	Raja-arvot LOS	
			Pitoisuus (mg/l)	Puhdistusteho (%)
BOD _{7ATU}	29	88	15	90
COD _{Cr}	120	85	125	75
Fosfori	1,9	85	0,7	90
Liukoinen fosfori	0,43			
Typpi	68	6,7		
Ammoniumtyppi	63	13*		
Kiintoaine	49	86	35	90

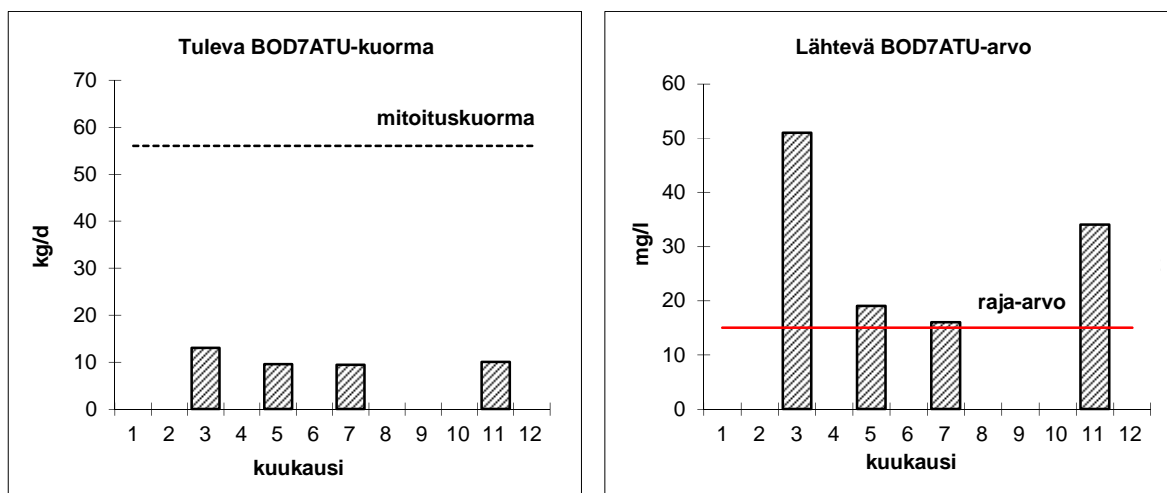
LOS = Lounais-Suomen ympäristökeskus 16.3.2005 nro YLO 23 (vaatimukset täytettävä vuosikeskiarvoina)

* Nitrifikaatioaste

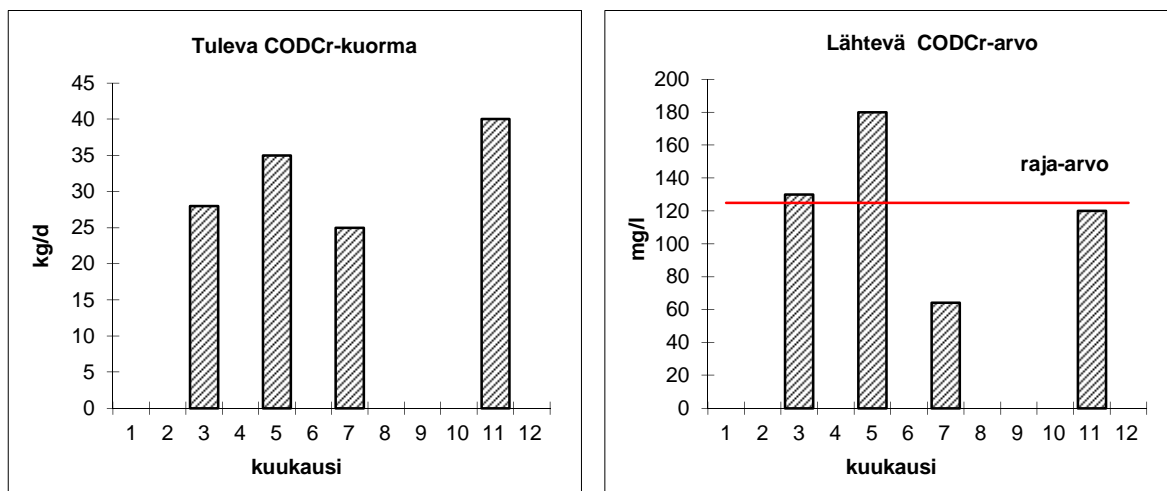
Puhdistamo täytti ympäristöluvan puhdistusvaatimukset COD_{Cr}:n osalta. Muilta osin puhdistusvaatimuksia ei saavutettu (liite 2).

Puhdistamo ei nitrifioinut vuoden aikana.

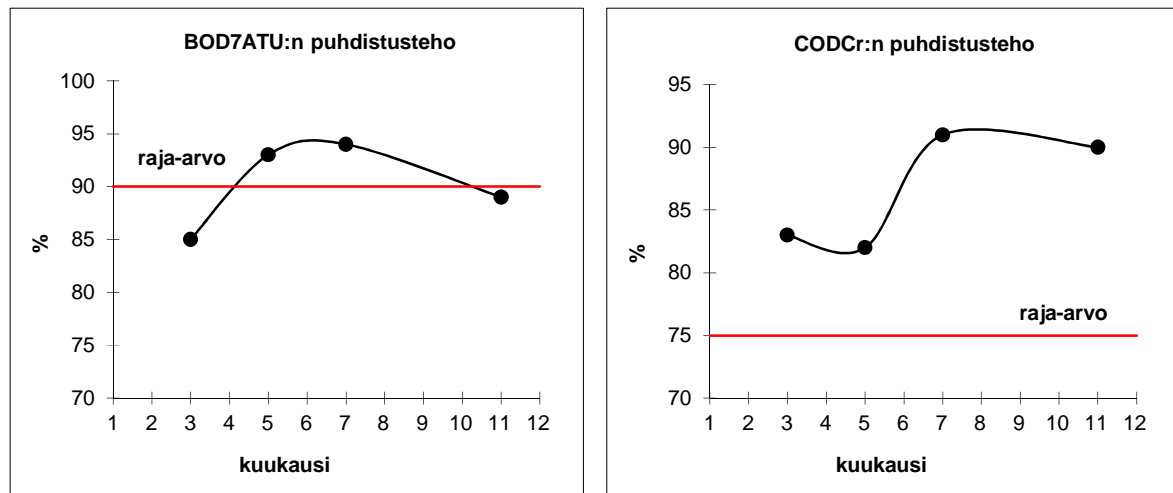
Puhdistamon toiminta tarkkailukerroilla on esitetty kuvissa 4–11 (liite 2).

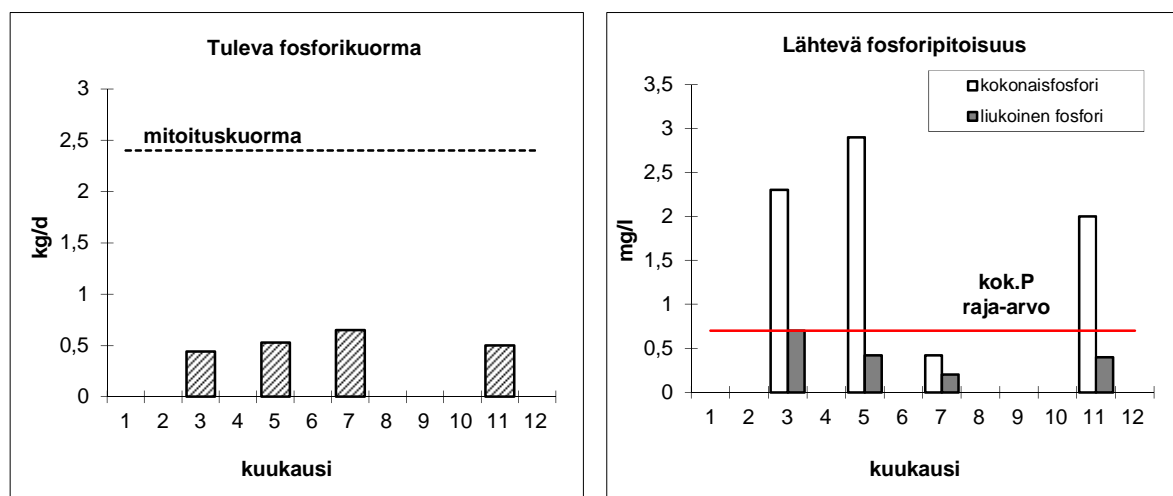
KUVA 4. Tulevan veden BOD_{7ATU}-kuorma (kg/d) ja lähtevän veden BOD_{7ATU}-arvo (mg/l). Puhdistamon tulevan BOD_{7ATU}-kuorman mitoitussarvo on 56 kg/d.

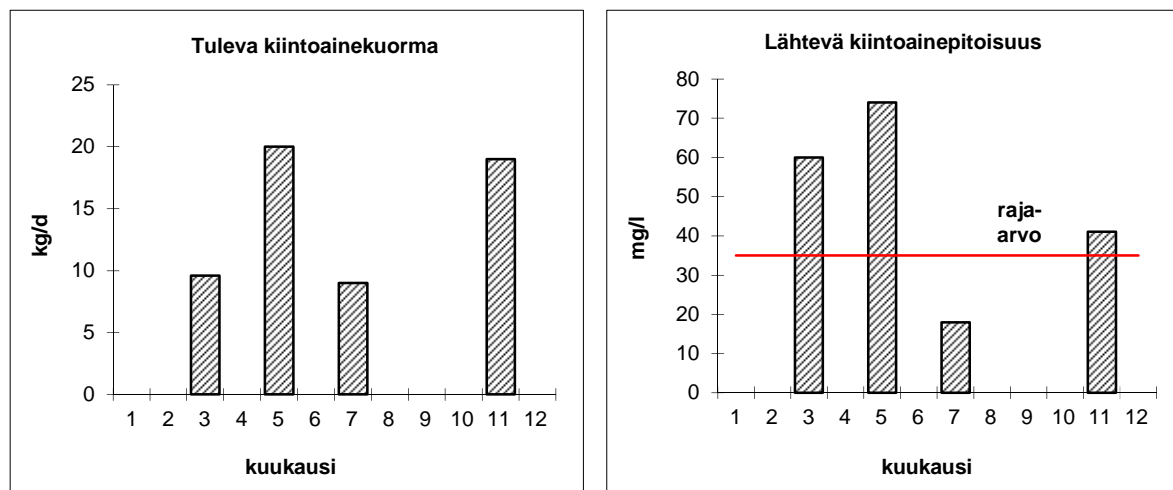
KUVA 5. Tulevan veden COD_{Cr}-kuorma (kg/d) ja lähtevän veden COD_{Cr}-arvo (mg/l).

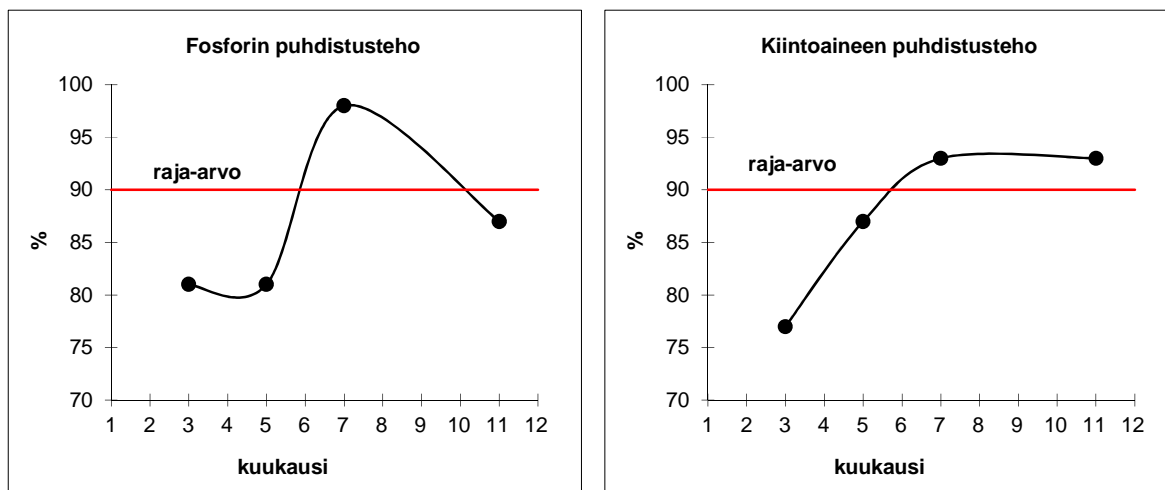
KUVA 6. BOD_{7ATU}:n ja COD_{Cr}:n puhdistustehot (%).

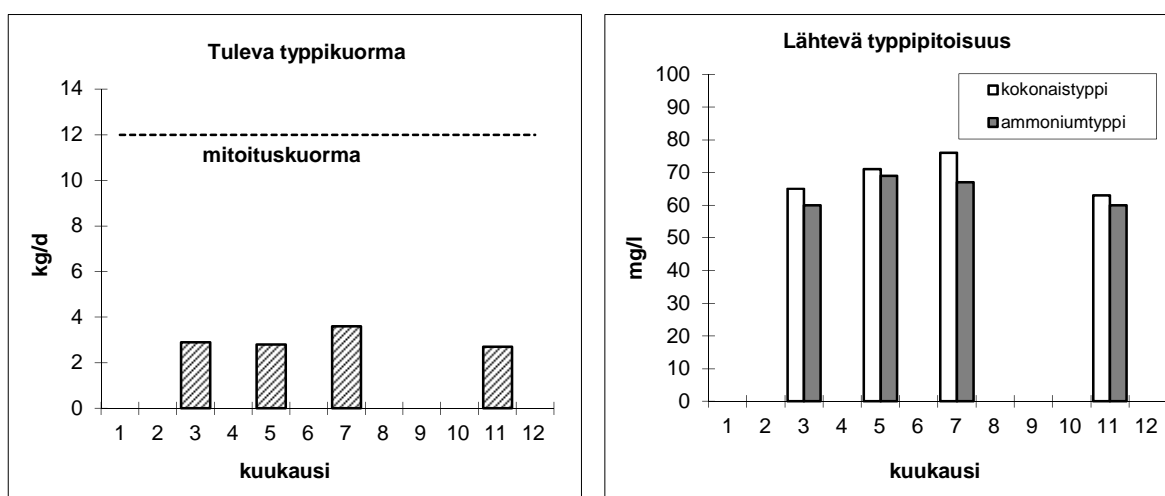
KUVA 7. Tulevan veden fosforikuorma (kg/d) ja lähtevän veden fosforipitoisuus (mg/l). Puhdistamon tulevan fosforikuorman mitoitusarvo on 2,4 kg/d.

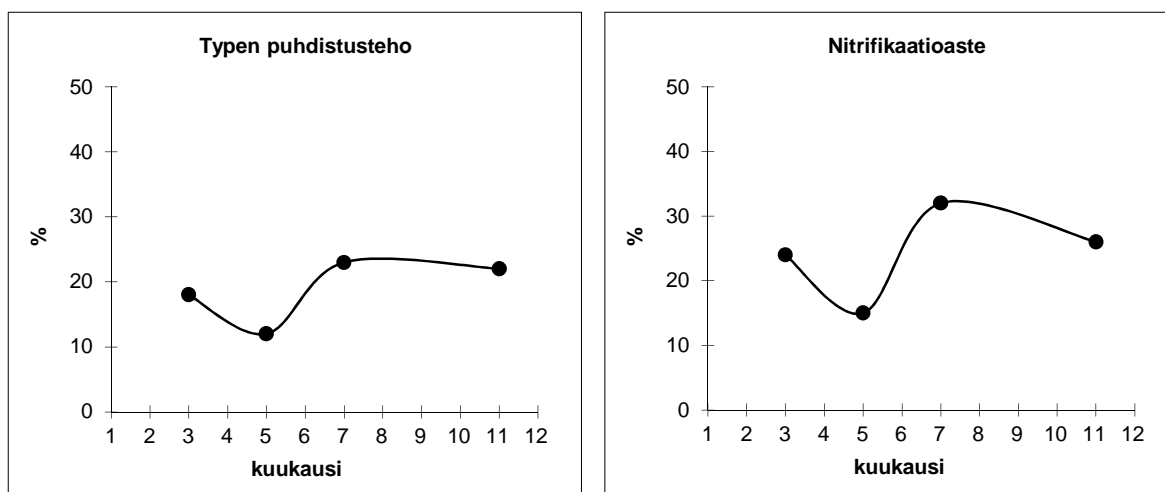
KUVA 8. Tulevan veden kiintoainekuorma (kg/d) ja lähtevän veden kiintoainepitoisuus (mg/l).

KUVA 9. Fosforin ja kiintoaineen puhdistustehot (%).

KUVA 10. Tulevan veden typpikuorma (kg/d) ja lähtevän veden typpipitoisuus (mg/l). Puhdistamon tulevan typpikuorman mitoitusarvo on 12 kg/d.

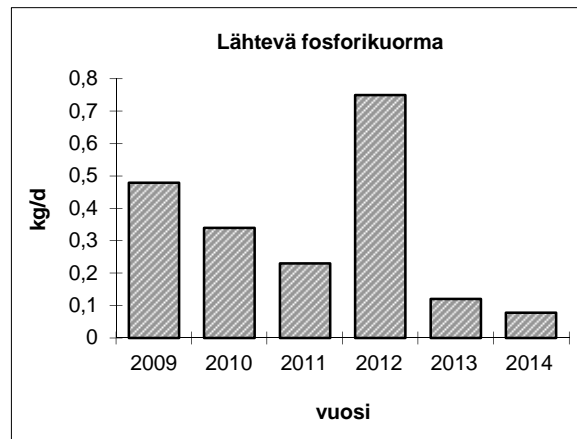
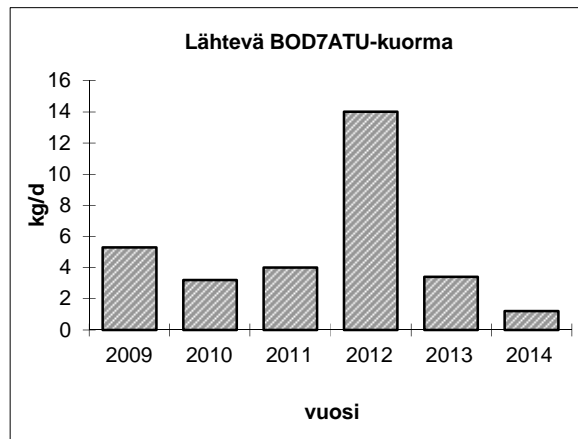
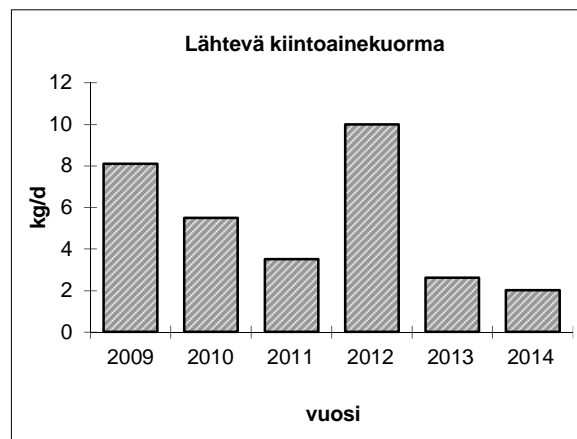
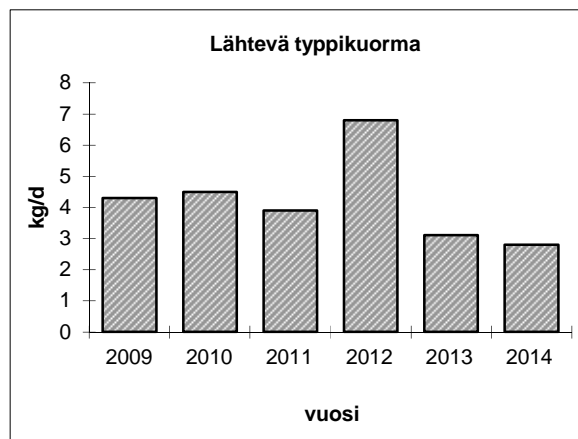

KUVA 11. Typen puhdistusteho ja nitrifikaatioaste (%).

Jäteveden vesistöön aiheuttama kuormitus on kehittynyt taulukon 4 mukaisesti (kuvat 12–13, liite 2).

TAULUKKO 4. Jäteveden vesistöön aiheuttama kuormitus vuosina 2009–2014.

		2009	2010	2011	2012	2013	2014
BOD _{7ATU}	kg/d	5,3	3,2	4,0	14	3,4	1,2
COD _{Cr}	kg/d	17	14	10	33	9,1	4,9
Kokonaisfosfori	kg/d	0,48	0,34	0,23	0,75	0,12	0,078
Kokonaistyppe	kg/d	4,3	4,5	3,9	6,8	3,1	2,8
Ammoniumtyppe	kg/d	3,8	3,9	3,5	6,2	2,7	2,6
Kiintoaine	kg/d	8,1	5,5	3,5	10	2,6	2,0

KUVA 12. Jäteveden vesistöön aiheuttama BOD_{7ATU}- ja fosforikuorma (kg/d) vuosina 2009–2014.**KUVA 13. Jäteveden vesistöön aiheuttama typpe- ja kiintoainekuorma (kg/d) vuosina 2009–2014.**

3.3. Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukainen tarkastelu

Yhdyskuntajätevesien tulee täyttää oman ympäristöluvan vaatimusten lisäksi myös valtioneuvoston asetuksen yhdyskuntajätevesistä (888/2006) mukaiset vaatimukset. Asetus 888/2006 tuli voimaan 1.11.2006 ja kumosi samalla valtioneuvoston päätökset 365/1994 ja 757/1998. Asetusta sovelletaan ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n mukaista ympäristölupaa edellyttävään yhdyskuntajätevesien käsittelyyn ja johtamiseen. Valtioneuvoston asetuksessa 888/2006 edellytetään vuositasolla *taulukon 5* mukaisia tuloksia.

Asetuksen 888/2006 mukaan vesistöön laskettavaa jätevettä koskevien vaatimusten tarkkailemiseksi on samoista kohdista kerättävä jätevesimäärään verrannolliset 24 tunnin kokoomanäytteet puhdistamolta lähtevästä ja tarvittaessa puhdistamolle tulevasta jätevedestä.

Jätevedenpuhdistamon, jonka AVL on enintään 499, tarkkailu voidaan kuitenkin tehdä päivääjän vähintään kahdeksan tunnin kokoomanäytteestä.

TAULUKKO 5. Valtioneuvoston asetuksessa 888/2006 vuositason edellytetyt tulokset.

	Pitoisuus mg/l	Poistoteho %	Huom.
BOD _{7ATU}	30	70	1, 6, 7
COD _{Cr}	125	75	1, 6, 7
Kiintoaine	35	90	1, 6, 7
Kokonaisfosfori	3/2/1	80	1, 2, 4
Kokonaistyyppi	15/10	70	1, 3, 4, 5
Huom 1.	Pitoisuus ja poistoteho voivat olla vaihtoehtoisia.		
Huom 2.	3 mg/l on puhdistamoille, joiden AVL on alle 2 000. 2 mg/l on puhdistamoille, joiden AVL on 2 000-100 000. 1 mg/l on puhdistamoille, joiden AVL on yli 100 000.		
Huom 3.	15 mg/l on puhdistamoille, joiden AVL on 10 000-100 000. 10 mg/l on puhdistamoille, joiden AVL on yli 100 000.		
Huom 4.	Ravinteiden (fosfori ja typpi) osalta arvot on saavutettava vuosikeskiarvoina.		
Huom 5.	Tyypeä koskevien vaatimusten mukaisuus saadaan kuitenkin varmistaa käyttämällä päivittäisiä keskiarvoja, jos voidaan osoittaa, että vastaava suojelun taso saavutetaan. Tällöin jokaisen 24 tunnin kokoomanäytteen kokonaistyyppipitoisuus voi olla enintään 20 mg/l , kun veden lämpötila laitoksen biologisessa prosessissa on vähintään 12 °C . Lämpötilarajan asettamisen sijasta voidaan rajoittaa tyypeä koskevien vaatimusten voimassaoloaikaa alueellisten ilmastolosuhteiden huomioon ottamiseksi.		
Huom 6.	Puhdistamoita, joiden AVL ≥ 2 000, tarkastellaan tarkkailukertakohtaisesti. Puhdistamoita, joiden AVL < 2 000, näytteiden vuosikeskiarvojen tulee täyttää pitoisuuden tai poistotehon vaatimukset.		
Huom 7.	Enimmäispitoisuus voidaan ylittää tavanomaisissa käyttöolosuhteissa enintään 100 %:lla. Kiintoainepitoisuuden osalta voidaan kuitenkin hyväksyä ylitykset 150 %:iin asti.		

Näytteiden vähimmäismäärä määräytyy puhdistamon koon mukaan seuraavasti: AVL enintään 499 2 näytettä/vuosi, AVL 500–1999 4 näytettä/vuosi, AVL 2 000–9 999 12 näytettä ensimmäisen vuoden aikana ja neljä näytettä seuraavina vuosina (jos voidaan osoittaa tulosten täyttävän ensimmäisen vuoden aikana vaatimukset), AVL 10 000–49 999 12 näytettä/vuosi ja AVL vähintään 50 000 24 näytettä/vuosi.

Lisäksi asetuksen 888/2006 mukaan veden laadun ääriarvoja ei oteta huomioon, jos ne johtuvat poikkeuksellisista tilanteista, kuten rankkasateista.

Viiden vuoden (2010–2014) tarkkailukertojen BOD_{7ATU}-tulokuormien perusteella puhdistamon AVL₉₀ on 700 asukasta. AVL₉₀ on laskettu luvulla, joka on viiden viimeisen vuoden näytteenottoajankohtien BOD_{7ATU}-tulokuormien jakauman arvo, jonka alle jää 90 % tulokuormista.

Raportointivuoden tarkkailukertojen keskimääräisen ja maksimi sekä viiden vuoden 90. persentiilin BOD_{7ATU}-tulokuormien mukaan Kemiönsaaren Veden Lammalan jätevedenpuhdistamon AVL on <2 000, joten VN asetuksen mukaista tulosta tarkastellaan BOD_{7ATU}:n, COD_{Cr}:n, kiintoaineen ja fosforin osalta vuosikeskiarvoina laskettuna (*taulukko 5*). Pitoisuusvaatimus on fosforin osalta 3 mg/l. Jätevedenpuhdistamon VN asetuksen 888/2006 mukaisen tarkastelun tulokset on esitetty *taulukossa 6*.

Puhdistamo saavutti VN asetuksen 888/2006 mukaiset tulokset BOD_{7ATU}:n, COD_{Cr}:n ja fosforin puhdistustehojen sekä fosforin pitoisuuden osalta (*liite 2*). Kiintoaineen pitoisuuksien sekä puhdistustehon osalta asetuksen mukaisia tuloksia ei saavutettu.

TAULUKKO 6. VN asetuksen 888/2006 mukaisen tarkastelun tulokset BOD_{7ATU} :n, COD_{Cr} :n, kiintoaineen ja fosforin osalta vuosikeskiarvoina laskettuna. Arvot jotka eivät täyttäneet vaatimuksia, on esitetty punaisella.

	Saavutettu pitoisuus [mg/l]	Saavutettu teho [%]	Pitoisuus- vaatimus [mg/l]*	Puhdistusteho- vaatimus [%]*
BOD_{7ATU}	29	88	30	70
COD_{Cr}	120	85	125	75
Kiintoaine	49	86	35	90
Kokonaisfosfori	1,9	85	3	80

* Pitoisuus ja poistoteho voivat olla vaihtoehtoisia.

4. JÄTEVESILIETTEEN LAATU, MÄÄRÄ JA SIJOITUS

Valtionneuvoston asetus jätteistä 179/2012 (astui voimaan 1.5.2012 ja kumosi VN asetuksen 282/1994 puhdistamolietteiden käytöstä maataloudessa) velvoittaa yhdyskuntajätevesilietteen tuottajaa pitämään kirjaa lietteen laatua koskevista tiedoista. Lisäksi yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan on vuosittain raportoitava valvontaviranomaiselle tuotetun lietteen määrä, lietteen esikäsittely taudinaiheuttajien ja kasvintuhoojien vähentämiseksi, lietteen laatu sekä hyödynnetyn tai loppukäsitellyn lietteen määrä ja hyödyntämis- tai loppukäsittelytapa, mukaan lukien maanviljelykäyttöön toimitetun lietteen määrä (VN asetus 179/2012 liite 5 kohta 2).

Yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan on määritettävä lietteen sisältämien raskasmetallien (Cd, Cr, Cu, Ni, Pb, Zn) ja tarvittaessa muiden haitallisten aineiden pitoisuudet sekä kokonaistypen ja kokonaisfosforin pitoisuudet. Lietteiden laatu on tutkittava asetuksen 179/2012 liitteen 5 mukaisesti.

Toukokuussa 2013 annettu Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista 331/2013 rajoittaa biohajoavan ja muun orgaanisen jätteen sijoittamista kaatopaikalle. 1.1.2016 voimaan astuvan asetuksen 28 §:n mukaan kaatopaikan jätetäyttöön hyväksytään vain sellaista tavanomaisista jätettä, jonka biohajoavan ja muun orgaanisen aineksen pitoisuus määritettynä orgaanisen hiilen kokonaismääränä tai hehkutushäviönä on enintään 10 prosenttia. Vuoden 2016 alusta kaatopaikkasijoituksen vaihtoehtoina ovat jätejakeen kierrätys/hyödyntäminen tai poltto.

Vesihuoltolaitosten toiminnassa tyypillisesti syntyviä orgaanisia jätteitä ovat muun muassa puhdistamoliete, välppäjäte sekä pesun tehosta riippuen hiekanerotushiekka. Välppäjäte ja hiekanerotushiekka sijoitetaan yleensä kaatopaikoille. Hiekanerotushiekan orgaanisen aineksen määrä saattaa ylittää asetetun raja-arvon. Tehokkaalla hiekkapesurilla orgaanisen aineksen määrää voidaan vähentää siten, että raja-arvo alitetaan.

Tiivistetty ylijäämäliete viedään Kemiönsaaren Veden Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolle. Vuonna 2014 lietettä vietiin yhteensä 1 096 m³ (liite 3). Lietteiden laatua ei tutkittu vuoden aikana.

Puhdistusprosessi syntyy lietteen lisäksi välppäjätetettä. Vuoden aikana muodostuneiden jätteiden määrät ja loppusijoitustiedot on raportoitu liitteessä 3.

5. TUNNUSLUVUT

Puhdistamon tunnusluvut vuodelta 2014 on esitetty *taulukossa 7*.

TAULUKKO 7. Puhdistamon tunnusluvut vuosilta 2009–2014.

		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Käsitelty vesimäärä kesk.	m ³ /d	65,5	88,0	84,1	113	45,3	41,1
Käsitelty vesimäärä max	m ³ /d	146 ⁽¹⁾	323 ⁽³⁾	437 ⁽⁴⁾	433 ⁽⁵⁾	ei tied.	141
Ohitus keskimäärin	m ³ /d	1,37	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saostus- ja umpikaivoliete	m ³ /a	ei tuoda	ei tuoda	ei tuoda	ei tuoda	ei tuoda	ei tuoda
AVL keskimäärin	asukasta	360	490	370	570	330	140
AVL maksimi	asukasta	370	1 300	510	700	530	190
5 vuoden AVL ₉₀	asukasta						700
Tuleva BOD-kuorma kesk.	kg/d	25	34	26	40	23	10
Tuleva BOD-kuorma max	kg/d	26	94	36	49	37	13
Tuleva fosforikuorma kesk.	kg/d	0,93	1,3	1,1	1,7	1,0	0,53
Tuleva fosforikuorma max	kg/d	1,0	3,3	1,6	2,5	1,5	0,65
Tuleva typikuorma kesk.	kg/d	5,5	8,0	6,1	11	6,7	3,0
Tuleva typikuorma max	kg/d	6,1	19	7,9	15	9,3	3,6
JS pintakuorma kesk.	m/h	0,34	0,45	0,43	0,58	0,23	0,21
PIX105A kesk.	g/m ³	370 ⁽²⁾	180 ⁽²⁾	550 ⁽²⁾	160	940	940
Polymeeriliuos (50 %)	g/m ³	230 ⁽²⁾					
Polymeeriliuos (0,05 %)	g/m ³		110 ⁽²⁾	85 ⁽²⁾			
Polymeeri Flopam 4700	g/m ³				1,16		
Polymeeri Flopam 4350sh	g/m ³					1,6	1,6
Ylijäämälietteen määrä	m ³ /a	1 200	1 854	1 560	ei ilmoitettu	866,2	1 096
Sähkönkulutus	kWh/m ³	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa

⁽¹⁾ tietoja ei ole tammi-maaliskuulta

⁽²⁾ arvio

⁽³⁾ tietoja ei ole viikoilta 1–3 sekä 31–38

⁽⁴⁾ tietoja ei ole viikoilta 27, 30–32 sekä 50

⁽⁵⁾ tietoja ei ole viikoilta 2–6

6. TULOSTEN TARKASTELU

6.1. Lupaehtojen täyttyminen

Puhdistamo täytti ympäristöluvan (Lounais-Suomen ympäristökeskus 16.3.2005 nro 23 YLO) pitoisuus- eikä puhdistustehovaatimukset ainoastaan COD_{Cr}:n osalta, muilta osin vaatimuksia ei saavutettu.

Puhdistamo toimi melko hyvin heinäkuun tarkkailukerralla ja kohtalaisesti marraskuun kerralla (*kuvat 4–11*). Toukokuussa puhdistamo toimi melko huonosti ja maaliskuussa huonosti. Tarkkailukertojen lukumäärä oli 4.

Prosessilämpötila vaihteli tarkkailukerroilla välillä 5,7–13,6 °C (*liite 2*). Prosessilämpötilat mitattiin Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy:n toimesta jälkiselkeytysaltaasta.

Puhdistamo ei nitrifioinut millään tarkkailukerralla. Kokonaistypen keskimääräinen puhdistusteho oli 6,7 %. Tarkkailukertoja alhaisempi jaksotulos nitrifikaation sekä kokonaistypen puhdistustehon osalta johtuu laskennallisesti syistä; tarkkailukertojen keskimääräinen virtaama poikkeaa jakson keskimääräisestä virtaamasta.

Puhdistamo saavutti VN asetuksen 888/2006 mukaiset tulokset lukuun ottamatta kiintoainetta (taulukko 6, liite 2).

6.2. Tulokuorma

Puhdistamon keskimääräinen tulovirtaama vuoden aikana oli 34 % puhdistamon mitoitusvirtaamasta. Puhdistamolle tullut keskimääräinen BOD_{7ATU} -kuorma oli 18 %, fosforikuorma oli 22 % ja typpiikuorma 25 % puhdistamon mitoitusarvoista. *Mitoitusarvot: virtaama (Q_{kesk}) 120 m³/d, BOD_7 -kuorma 56 kg/d, fosforikuorma 2,4 kg/d, typpiikuorma 12 kg/d*

Puhdistamon asukasvastineluku AVL oli keskimääräisen BOD_{7ATU} -kuorman mukaan laskettuna noin 140 asukasta ja maksimi BOD_{7ATU} -kuorman (17.3.2014) mukaan laskettuna noin 190 asukasta.

6.3. Puhdistamon toiminta

Maaliskuussa (17.3.2014) lammikosta ojaan lähtevän veden pitoisuudet olivat erittäin korkeita ja puhdistustehot heikkoja. Luvan vaatimukset eivät täyttyneet miltään osin. Lähtevän veden pitoisuudet vastasivat typen osalta keskimääräistä ja muilta osin laimeaa puhdistamatonta yhdyskuntajätevettä. Puhdistamolle tuleva vesi oli typen osalta väkevää.

Jälkiselkeytyksestä lammikkoon lähtevä jätevesi ei täyttänyt luvan vaatimuksia. Lammikkokäsittely paransi puhdistustulosta. Jälkiselkeytyksestä karkasi kiintoainetta lammikkoon, mikä nosti lähtevän veden pitoisuuksia. Myös lammikosta karkasi kiintoainetta. Karannut kiintoaine nosti lähtevän veden pitoisuuksia sekä heikensi puhdistustehoja. Sekä jälkiselkeytyksestä lammikkoon että lammikosta ojaan lähtevän veden liukoisen fosforin arvot olivat korkeita, mikä kertoo saostuskemikaalin riittämättömyydestä. Liukoinen fosforipitoisuus ei saisi ylittää arvoa 0,25 mg/l. Lisäksi karannut kiintoaine kohotti kokonaisfosforin pitoisuuksia. Ilmoituksen mukaan lietteen poisto oli ollut riittämätöntä kuljetusteknisten ongelmien takia.

Toukokuussa (13.5.2014) lammikosta ojaan lähtevän veden pitoisuudet olivat erittäin korkeita ja puhdistustehot heikkoja lukuun ottamatta COD_{Cr} :n ja BOD_{7ATU} :n puhdistustehoja. Luvan vaatimukset täyttyivät ainoastaan COD_{Cr} :n ja BOD_{7ATU} :n puhdistustehojen osalta. Lähtevän veden pitoisuudet vastasivat typen osalta melko väkevää ja muilta osin erittäin laimeaa puhdistamatonta yhdyskuntajätevettä. Tuleva vesi vastasi keskimääräistä BOD_{7ATU} -arvoa lukuun ottamatta erittäin väkevää puhdistamatonta yhdyskuntajätevettä.

Jälkiselkeytyksestä lammikkoon lähtevä jätevesi ei täyttänyt luvan vaatimuksia miltään osin. Lammikkokäsittely osittain huononsi puhdistustulosta. Jälkiselkeytyksestä karkasi kiintoainetta lammikkoon, mikä nosti lähtevän veden pitoisuuksia. Myös lammikosta karkasi kiintoainetta. Karannut kiintoaine nosti lähtevän veden pitoisuuksia sekä heikensi puhdistustehoja. Sekä jälkiselkeytyksestä lammikkoon että lammikosta ojaan lähtevän veden liukoisen fosforin arvot olivat korkeita, mikä kertoo saostuskemikaalin riittämättömyydestä. Liukoinen fosforipitoisuus ei saisi ylittää arvoa 0,25 mg/l. Lisäksi karannut kiintoaine kohotti kokonaisfosforin pitoisuuksia. Selkeytyksen happipitoisuudet olivat alhaiset. Jälkiselkeytykseen syötettiin polymeeriä tarkkailun aikana. Ilmoituksen mukaan automaatio-ohjaukseen oli tullut häiriö huhtikuun alussa ja ilmastuskapasiteetista oli vain puolet käytössä.

Heinäkuussa (15.7.2014) Lammikosta ojaan lähtevän veden COD_{Cr} -arvo, fosfori- ja kiin-

toainepitoisuus olivat pieniä sekä niiden puhdistustehot korkeita. Lähtevän veden BOD_{7ATU} -arvo oli hieman raja-arvoa suurempi, mutta BOD_{7ATU} :n puhdistustehovaatimus saavutettiin. Puhdistamolle tuleva vesi vastasi CO_{Cr} :n, fosforin ja typen osalta väkevää ja muutoin keskimääräistä puhdistamatonta yhdyskuntajätevettä.

Jälkiselkeytyksestä lammikkoon lähtevä jätevesi ei täyttänyt luvan vaatimuksia, joskin puhdistamo toimi edelliseen tarkkailukertaan nähden huomattavasti paremmin. Lammikkokäsittely paransi puhdistustulosta. Jälkiselkeytyksestä karkasi hieman kiintoainetta lammikkoon. Selkeytyksien happipitoisuudet olivat alhaiset. Jälkiselkeytykseen syötettiin polymeeria tarkkailun aikana. Jälkiselkeytyksestä lähtevä jätevesi oli väriltään oranssia. Saostuskemikaalia oli todennäköisesti syötetty ylimäärin, koska virtaamaohjatussa syötössä oli ongelmia (mittauksen v-pato oli tukkeutunut).

Marraskuussa (19.11.2014) Lammikosta ojaan lähtevän veden COD_{Cr} -arvo sekä COD_{Cr} :n ja kiintoaineen puhdistustehot täyttivät ympäristöluvan puhdistusvaatimukset. Lähtevän veden BOD_{7ATU} -arvo, fosfori- ja kiintoainepitoisuudet olivat korkeita ja BOD_{7ATU} :n ja fosforin puhdistustehot jäivät luvan vaatimuksista. Puhdistamolle tuleva vesi vastasi laadultaan väkevää puhdistamatonta yhdyskuntajätevettä.

Jälkilammikko paransi hieman puhdistustulosta verrattuna jälkiselkeytyksestä lähtevään jäteveeseen. Jälkiselkeytysaltaiden happipitoisuudet olivat alhaiset.

6.4. Hule- ja vuotovedet sekä ohitukset

Puhdistamolla tai viemäriverkostossa ei ollut ohituksia vuoden aikana (*liite 1*)

Puhdistamolle tuli hule- ja vuotovesiä varsinkin tammikuussa sekä loppuvuonna sateiden aikaan marras-joulukuussa (*kuva 2, liite 3*). Myös elokuun rankkasateiden aikaan on nähtävissä virtaaman äkillinen kasvu. Viikon päivittäiset maksimivirtaamat ylittävät kahdella kerralla (2/52) puhdistamon mitoitusvirtaaman $120 \text{ m}^3/\text{d}$. Suurin puhdistamolle tullut päivittäinen vesimäärä, 141 m^3 , tuli viikolla 2/2014.

Puhdistamolle tulee hule- ja vuotovesiä, vaikka puhdistamon yhteydessä rakennettu viemäriverkosto on uusi. Tulisi tarkistaa, että jätevesiviemäriin ei johdeta kiinteistöjen kuivatus-, katto- ja salaojavesiä.

6.5. Kunnostustoimenpiteet sekä muut huomiot

Viemäriverkostoa tarkistettiin vuoden aikana savukokeilla, lisäksi pumppaamoja tiivistettiin (*liite 1*). Tarkistusten perusteella on annettu korjauskehotuksia vääristä linjakytkennoistä ja vuotavista linjoista.

Puhdistamoa kunnostettiin vuoden aikana muun muassa vaihtamalla yksi ilmastimista sekä kaikkien ilmastimien tasoputket (*liite 1*).

Puhdistamon virtaama on laskenut aiemmista vuosista. Nykyään virtaamatiedot luetaan suoraan virtaamamittarista, koska automaatiojärjestelmä ei toimi luotettavasti kerätessään virtaamatietoja. Järjestelmään saattaa esim. tallentua sama virtaamalukema useammalle päivälle. Ennen vuotta 2013 kirjatut virtaamalukemat ovat suurella todennäköisyydellä poikenneet todellisista. Vuoden 2013 virtaamatiedot olivat laskennalliset perustuen tulopumpun käyntiaikoihin.

Alustavan tiedon mukaan puhdistamon toiminta tulee loppumaan vuoden 2016 aikana. Jatkossa Lammalan alueen jätevedet käsitellään Kemiönsaaren Veden Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolla.

6.5. Ympäristölupa

Puhdistamon ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi ja puhdistamon sulkemiseksi jätettiin hakemus (dnro ESAVI/11136/2014) Etelä-Suomen aluehallintovirastoon joulukuussa 2014. Kuulutus hakemuksesta oli nähtävillä 26.1.–25.2.2015.

Turussa 27. huhtikuuta 2015

Heidi Ilmanen
ympäristösuunnittelija

KÄYTTÖTARKKAILUN YHTEENVETOLOMAKEKUNTA: kemiönsaariPUHDISTAMO: lammalaVUOSI: 2014

kk	Käsitelty jätevesi				Jäteveden saostukseen käytetyt kemikaalit						Lietteen loppusijoitus				Tuotu sakokaivo- ja umpisäiliöliete m ³ /kk
	min.	m ³ /d kesk.	max.	m ³ /kk yht.	1. tuotenimi: polymer flopam 4700 kg/kk	2. tuotenimi: pix 105 g/m ³	3. tuotenimi: kg/kk	g/m ³	kg/kk	g/m ³	viljely- käyttöön m ³ /kk	viherra- kentam. m ³ /kk	erilliseen varastoon m ³ /kk	muualle jatkokäs. m ³ /kk	
Tammi	21	48,8	40	1513	2,46	1,63	1417	937							
Helmi	23	38,5	66	1079	1,75	1,63	1011	937							
Maalis	22	42,4	82	1316	2,14	1,63	1233	937							
Huhti	22	37,4	49	1122	1,82	1,63	1051	937							
Touko	27	36,2	46	1123	1,83	1,63	1052	937							
Kesä	29	48,1	81	1444	2,35	1,63	1353	937							
Heinä	34	41,2	64	1278	2,08	1,63	1197	937							
Elo	25	47,5	103	1475	2,4	1,63	1382	937							
Syys	23	29,9	37	899	1,46	1,63	842	937							
Loka	20	30,2	41	936	1,52	1,63	877	937							
Marras	12	38,9	45	1169	1,9	1,63	1095	937							
Joulu	19	52,9	124	1639	2,67	1,63	1535	937							
YHTEENSÄ KOKO VUONNA				14993	24,38	1,62609	14045	936,77	0	0	0	0	0	0	0
KESKIMÄÄRIN VUOROKAUTTA KOHTI				41,076712											0

KOKO VUOSI:

Sähkön kulutus (koko laitos) _____ kWh/vuosi

Sähkön kulutus (prosessi) _____ kWh/vuosi

Polymeeri jäteveeseen, tuotenimi: polymer flopam 4700 _____ 24 kg/vuosi

Polymeeri lietteeseen, tuotenimi: _____ kg/vuosi

Alkalointikemikaali, tuotenimi: pix 105 _____ 14045 kg/vuosi

Kalkki (lietteeseen), tuotenimi: _____ kg/vuosi

Lietettä kompostoitu _____ m³/vuosi

Virtausmittarin kalibrointipäivämäärä _____

ja todetut virheet: _____

Puhdistamon toimintaan vaikuttaneet häiriöt ja muut seikat

selvitetään kääntöpuolella, tällöin rasti ruutuun ☐Ohitustiedot ilmoitettu erillisellä lomakkeella ☐Ei ohituksia ☒

Puhdistamonhoitajan yhteystiedot:

nimi: kaj henriksson

osoite: _____

puhnr: 0443356883@posti: kaj.henriksson@kimitoon.fi

HUOMAUTUKSET:

Vuoden aikana tehtyt viemäriverkoston kunnostustoimenpiteet:

linjastoja savutettu, annettu korjauskehotteita väärin kytketyistä / vuotavista linjoista, pumppaamoja tiivistetty

Vuoden aikana puhdistamolla tehtyt kunnostustoimenpiteet:

ilmastin vaihdettu, ilmastimien tasoputket vaihdettu, ym

Muuta:

Päiväys _____

Allekirjoitus _____

PUHDISTAMO: Kemiönsaaren Veden Lammalan jätevedenpuhdistamo
LAITOSTUNNUS: 100133048
TARKKAILUJAKSO: 1.1.2014-31.12.2014

Tulokset/tarkk.kerrat			17.3.	13.5.	15.7.	19.11.	Jakso	Raja	Tavoite
Virtaama	Puhd.tuleva	m³/d	37,0	35,0	36,0	33,0	41,1		
	Käsitelty	m³/d	37,0	35,0	36,0	33,0	41,1		
	Ohitus	m³/d	0	0	0	0	0,0		
	Vesistöön	m³/d	37,0	35,0	36,0	33,0	41,1		
pros.lämpö	Tuleva (vl)	°C							
	Käsitelty	°C	5,7	8,0	13,6	9,9	9,3		
	Ohitus	°C							
	Vesistöön	°C	5,7	8,0	13,6	9,9			
alkal.	Tuleva (vl)	mmol/l	0,80	8,5	10	7,7			
	Käsitelty	mmol/l	4,5	5,3	4,6	4,7	4,8		
	Ohitus	mmol/l							
	Vesistöön	mmol/l	4,5	5,3	4,6	4,7			
pH	Tuleva (vl)		7,5	7,4	7,4	7,5			
	Käsitelty		7,1	7,3	7,3	7,3	7,2		
	Ohitus								
	Vesistöön		7,1	7,3	7,3	7,3			
CODCr	Tuleva (vl)	kg/d	28	35	25	40	32		
	Käsitelty	kg/d	4,8	6,3	2,3	4,0	4,9		
	Ohitus	kg/d					0,0		
	Vesistöön	kg/d	4,8	6,3	2,3	4,0	4,9		
	Tuleva (vl)	mg/l	750	1000	700	1200	780	125	
	Käsitelty	mg/l	130	180	64	120	120		
	Ohitus	mg/l					0,0		
	Vesistöön	mg/l	130	180	64	120	120	125	
	Käsittelyteho	%	83	82	91	90	85	75	
	Kokonaisteho	%	83	82	91	90	85	75	
	Tuleva (vl)	kg/d	13	9,5	9,4	10	10		
	Käsitelty	kg/d	1,9	0,67	0,58	1,1	1,2		
BOD7ATU	Ohitus	kg/d					0,0		
	Vesistöön	kg/d	1,9	0,67	0,58	1,1	1,2		
	Tuleva (vl)	mg/l	340	270	260	310	240		
	Käsitelty	mg/l	51	19	16	34	30	15	
	Ohitus	mg/l					0,0		
	Vesistöön	mg/l	51	19	16	34	29	15	
	Käsittelyteho	%	85	93	94	89	88	90	
	Kokonaisteho	%	85	93	94	89	88	90	
	Tuleva (vl)	kg/d	0,44	0,53	0,65	0,50	0,53		
	Käsitelty	kg/d	0,085	0,10	0,015	0,066	0,078		
	Ohitus	kg/d					0,0		
	Vesistöön	kg/d	0,085	0,10	0,015	0,066	0,078		
kok.P	Tuleva (vl)	mg/l	12	15	18	15	13		
	Käsitelty	mg/l	2,3	2,9	0,42	2,0	1,9	0,7	
	Ohitus	mg/l					0,0		
	Vesistöön	mg/l	2,3	2,9	0,42	2,0	1,9	0,7	
	Käsittelyteho	%	81	81	98	87	85	90	
	Kokonaisteho	%	81	81	98	87	85	90	
	Tuleva (vl)	mg/l	0,70	0,42	0,20	0,40	0,43		
	Käsitelty	mg/l							
liuk.P	Ohitus	mg/l							
	Vesistöön	mg/l	0,70	0,42	0,20	0,40			

PUHDISTAMO: Kemiönsaaren Veden Lammalan jätevedenpuhdistamo

LAITOSTUNNUS: 100133048

TARKKAILUJAKSO: 1.1.2014-31.12.2014

Tulokset/tarkk.kerrat			17.3.	13.5.	15.7.	19.11.	Jakso	Raja	Tavoite
kok.N	Tuleva (vl)	kg/d	2,9	2,8	3,6	2,7	3,0		
	Käsitelty	kg/d	2,4	2,5	2,7	2,1	2,8		
	Ohitus	kg/d					0,0		
	Vesistöön	kg/d	2,4	2,5	2,7	2,1	2,8		
	Tuleva (vl)	mg/l	79	81	99	81	73		
	Käsitelty	mg/l	65	71	76	63	69		
	Ohitus	mg/l					0,0		
	Vesistöön	mg/l	65	71	76	63	68		
	Käsittelyteho	%	18	12	23	22	6,7		
	Kokonaisteho	%	18	12	23	22	6,7		
NH4-N	Tuleva (vl)	kg/d							
	Käsitelty	kg/d	2,2	2,4	2,4	2,0	2,6		
	Ohitus	kg/d					0,0		
	Vesistöön	kg/d	2,2	2,4	2,4	2,0	2,6		
	Tuleva (vl)	mg/l							
	Käsitelty	mg/l	60	69	67	60	64		
	Ohitus	mg/l					0,0		
	Vesistöön	mg/l	60	69	67	60	63		
	Käsittelyteho	%							
	Kokonaisteho	%							
KA	Tuleva (vl)	kg/d	9,6	20	9,0	19	14		
	Käsitelty	kg/d	2,2	2,6	0,65	1,4	2,0		
	Ohitus	kg/d					0,0		
	Vesistöön	kg/d	2,2	2,6	0,65	1,4	2,0		
	Tuleva (vl)	mg/l	260	570	250	590	340		
	Käsitelty	mg/l	60	74	18	41	48	35	
	Ohitus	mg/l					0,0		
	Vesistöön	mg/l	60	74	18	41	49	35	
	Käsittelyteho	%	77	87	93	93	86	90	
	Kokonaisteho	%	77	87	93	93	86	90	
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	24	15	32	26	13		
	Kokonaisteho	%	24	15	32	26	13		

Jäte- ja lietetiedot		2014	sivu 1(2)
Kunta/yritys	kemiönsaari		
Puhdistamon nimi	Iammala		
Yhteyshenkilön nimi	kaj henriksson		
Puhelinnro	0443356883		
Sähköpostiosoite	kaj.henriksson@kimitoon.fi		
PUHDISTAMOLLA / JÄTEVEDENKÄSITTELYSSÄ SYNTYVÄT JÄTTEET (toimitetaan muualle käsiteltäväksi/hyödynnettäväksi)			
VÄLPPÄJÄTE (EWC-koodi 190801)			
Kok.määrä (t/a, m ³ /a)	alle 1 t		
kuiva-aine %	40% arvio (puristetaan puristimella)		
Vastaanottaja/sijoitus	korvenmäki salo		
HIEKANEROTUKSESSA SYNTYVÄ JÄTE, HIEKKAJÄTE (EWC-koodi 190802)			
Kok.määrä (t/a, m ³ /a)			
kuiva-aine %			
Vastaanottaja/sijoitus			
PUHDISTAMOLIETE (EWC-koodi 190805A)			
Kok.määrä (t/a, m ³ /a)	1096 m3		
kuiva-aine %			
Käsittelytapa	tiivistys		kuivaus
Vastaanottaja/sijoitus	ajetaan tyskaholmenin jvp:lle lingottavaksi		
MUU PUHDISTUSPROSESSISSA SYNTYVÄ JÄTE (EWC-koodi 190899)			
Jätejakeen kuvaus			
Kok.määrä (t/a, m ³ /a)			
kuiva-aine %			
Vastaanottaja/sijoitus			
PUHDISTAMOLIETTEEN JATKOKÄSITTELY PUHDISTAMOALUEELLA TAI KUNNAN/YRITYKSEN OMISTAMALLALIIETTEENKÄSITTELYLAITOKSELLA			
Lietteen käsittelymenetelmä			
Eviran hyväksyntä			
KOMPOSTOITU PUHDISTAMOLIETE (EWC-koodi 190805G)			
Kok.määrä (t/a, m ³ /a)			
kuiva-aine %			
LOPPUTUOTE (liete + seosaine(et) yhteensä)			
Kauppanimi			
Kok.määrä (t/a, m ³ /a)			
Seoksen koostumus			
kuiva-aine %			
Vastaanottaja(t)			
Hyödyntämistapa/ sijoitus			

SELVITYS MUISTA TOIMINNASTA SYNTYVISTÄ YHDYSKUNTAJÄTTEISTÄ
(erilliskerätyt jakeet: sekajäte, ongelmajäte*, paperi ja kartonki, lasi, metalli, sähkö- ja elektroniikkajäte)

Jätejakeen kuvaus	Määrä (t/kg/m ³ /a)	Vastaanottaja/sijointus

*Ongelmajätekeräykseen menevät jäteöljyt, voitelurasvat, liuottimet, paristot, akut, loisteputket ja muut elohopeaa sisältävät jätteet, maalit, liimat ym.)

**PUHDISTAMOLLE VASTAANOTETUT /
JÄTEVEDENKÄSITTELYSSÄ HYÖDYNNETYT JA KÄSITELLYT JÄTTEET**

SAKOKAIVOLIEITE (EWC-koodi 200304)

Kok.määrä (t/a, m³/a) laitos ei vastaanota sako / umpikaivo lietettä,
kuiva-aine % ainoastaan verkostosta tulevaa hoidetaan laitoksessa

Alkuperä/toimittaja(t),
eriteltyinä alkuperä/
tuoja (määrä suluissa)

UMPIKAIVOLIEITE (EWC-koodi 200304)

Kok.määrä (t/a, m³/a)
kuiva-aine %

Alkuperä/toimittaja(t),
eriteltyinä alkuperä/
tuoja (määrä suluissa)

PUHDISTAMOLIEITE (EWC-koodi 190805A)

Kok.määrä (t/a, m³/a)
kuiva-aine %

Alkuperä/toimittaja(t),
eriteltyinä alkuperä/
tuoja (määrä suluissa)

MUUT TUODUT JÄTEVESI/LIEITE/JÄTEJAKEET

Jätejakeiden kuvaus

Kok.määrä (t/a, m³/a)
kuiva-aine %

Alkuperä/toimittaja(t),
eriteltyinä alkuperä/
tuoja/jätejae
(määrä suluissa)

kemiönsaaren KUNNAN/KAUPUNGIN Iammalan

JÄTEVEDENPUHDISTAMON VIIKKOVIRTAAMAT VUODELTA 2014

Viikko nro	Kokonais- virtaama m ³ /viikko	Q _{max} m ³ /d	Huom.	Viikko nro	Kokonais- virtaama m ³ /viikko	Q _{max} m ³ /d	Huom.
1.	369	50		27.	396	53	
2.	634	141		28.	374	64	
3.	217	36		29.	238	50	
4.	201	33		30.	249	40	
5.	221	40		31.	251	35	
6.	274	66		32.	241	37	
7.	329	42		33.	233	49	
8.	240	47		34.	462	103	
9.	238	46		35.	382	101	
10.	411	55		36.	212	32	
11.	291	82		37.	206	37	
12.	307	43		38.	191	31	
13.	242	44		39.	231	37	
14.	229	34		40.	189	35	
15.	269	37		41.	201	37	
16.	335	49		42.	229	33	
17.	183	30		43.	228	41	
18.	248	42		44.	181	33	
19.	246	44		45.	347	57	
20.	252	39		46.	292	39	
21.	254	40		47.	223	39	
22.	263	46		48.	229	63	
23.	271	45		49.	249	35	
24.	293	40		50.	606	124	
25.	369	60		51.	473	85	
26.	393	81		52.	232	39	
				2015/1.	284	64	

Täyttöohjeita:

Kokonaisvirtaama = käsitelty + ohijuoksutettu vesimäärä.

Q_{max} = kyseisen viikon suurin vuorokausivirtaama (ohitusvedet mukana).Virtaama m³/viikko tarkoittaa maanantaista–maanantaihin olevan ajanjakson virtaamaa.

Vaikka vuodenvaihe sattuisikin keskelle viikkoa, merkitään kuitenkin täyden viikon virtaama.

Mikäli virtaamamittari on ollut epäkunnossa, arvioidaan virtaama mahdollisimman tarkasti.

(Virtausmittarin ollessa pois toiminnasta maininta huomautussarakkeeseen).

Kemiönsaaren Veden Lammalan jätevedenpuhdistamo (LAMMALA8)

Pvm.	Hav.paikka Näytepaikka	Pros.lämp. °C	Alkal. JV mmol/l	pH jv	CODCr mg/l	BOD7ATU mg/l	Kok.P jv mg/l	Liuk.P mg/l	Kok.N jv mg/l	NH4-N jv mg/l	NO23-N jv mg/l	Kiintoaine mg/l
17.3.2014	LAMMALA8 / 1 Lammalan puhdistamo, tuleva ja lähtevä vesi											
	/tuleva/TULEVA		0,8	7,5	750	340	12		79			260
	/lähtevä2/LÄHTEVÄ		4,7	7,0	180	76	3,4	1,0	66	61	<0,5	90
	/lam/lammikko	5,7	4,5	7,1	130	51	2,3	0,70	65	60	<0,5	60
13.5.2014	LAMMALA8 / 1 Lammalan puhdistamo, tuleva ja lähtevä vesi											
	/tuleva/TULEVA		8,5	7,4	1000	270	15		81			570
	/lähtevä2/LÄHTEVÄ		5,0	7,0	190	42	2,7	0,36	67	68	<0,2	71
	/lam/lammikko	8,0	5,3	7,3	180	19	2,9	0,42	71	69	<0,2	74
15.7.2014	LAMMALA8 / 1 Lammalan puhdistamo, tuleva ja lähtevä vesi											
	/tuleva/TULEVA		10	7,4	700	260	18		99			250
	/lähtevä2/LÄHTEVÄ		4,7	6,8	140	30	1,3	0,11	80	77	0,23	52
	/lam/lammikko	13,6	4,6	7,3	64	16	0,42	0,20	76	67	<0,2	18
19.11.2014	LAMMALA8 / 1 Lammalan puhdistamo, tuleva ja lähtevä vesi											
	/tuleva/TULEVA		7,7	7,5	1200	310	15		81			590
	/lähtevä2/LÄHTEVÄ		4,8	7,2	110	42	2,6	0,71	64	60	0,21	60
	/lam/lammikko	9,9	4,7	7,3	120	34	2,0	0,40	63	60	<0,2	41

JÄTEVESI- JA LIETETUTKIMUSTEN MÄÄRITYSMENETELMÄT
TUTKIMUSLAITOSTIEDOT
Tutkimuslaitoksen nimi

Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy, FINAS-akkreditoitu testauslaboratorio T101

Tunnus

TL27

MENETELMÄTIEDOT
Määrittäminen

pH (25 °C) *

Alkaliteetti *

Sähkönjohtavuus *

BOD7(ATU) *

COD(Cr) *

Kokonaisfosfori, jv *

Liukoinen kokonaisfosfori *

Kokonaistyyppi, jv *

Ammoniumtyppi, jv *

Nitraattityppi, jv *

Nitriittityppi, jv *

Nitraatti-nitriittityypen summa, jv

Kiintoaine (GF/A) *

Kiintoaine, liete

Enterokokit (varmistetut), jv

Escherichia Coli, jv

pH liete

Kuiva-aine, % *

Hehkutusjäännös *

Fosfori, liete

Liukoinen fosfori, liete

Tyyppi, liete

Liukoinen tyyppi, liete

Alumiini, Al * (ICP-MS)

Alumiini, Al *, liete (ICP-MS)

Liuk. Alumiini, Al suod * (ICP-MS)

Arseeni, As * (ICP-MS)

Arseeni, As *, liete (ICP-MS)

Elohopea, Hg * (ICP-MS)

Elohopea, Hg *, liete (ICP-MS)

Kadmium, Cd * (ICP-MS)

Kadmium, Cd *, liete (ICP-MS)

Kalium, K* (ICP-MS)

Kalium, K *, liete (ICP-MS)

Kalsium, Ca * (ICP-MS)

Kalsium, Ca *, liete (ICP-MS)

Koboltti, Co * (ICP-MS)

Kromi, Cr * (ICP-MS)

Kromi, Cr *, liete (ICP-MS)

Kupari, Cu * (ICP-MS)

Kupari, Cu *, liete (ICP-MS)

Magnesium, Mg * (ICP-MS)

Magnesium, Mg *, liete (ICP-MS)

Rauta, Fe * (ICP-MS)

Rauta, Fe *, liete (ICP-MS)

Liuk. rauta, Fe suod * (ICP-MS)

Nikkeli, Ni * (ICP-MS)

Nikkeli, Ni *, liete (ICP-MS)

Lyijy, Pb * (ICP-MS)

Lyijy, Pb *, liete (ICP-MS)

Sinkki, Zn * (ICP-MS)

Sinkki, Zn *, liete (ICP-MS)

Vanadiini, V * (ICP-MS)

Menetelmän nimi ja tutkimuslaitos (suluissa)

SFS 3021:1974 (TL27)

SFS 3005:1981 (TL 27)

SFS-EN 27888:1994 (TL 27)

SFS-EN 1899-1:1998 (TL27)

ISO 15705: 2002 (TL27)

Sis A15, Lachat QuickChem method 10-115-01 (TL27)

Sis A15, Lachat QuickChem method 10-115-01 (TL27)

SFS 5505:1988 mod. Kjeldahlmenetelmä (TL27)

Sis A20, Standard Methods... 20th ed. method 4500 NH3 E (TL27)

SFS-EN ISO 13395:1997 (TL27)

SFS-EN ISO 13395:1997 (TL27)

SFS-EN ISO 13395:1997 (TL27)

SFS-EN 872:2005 (TL27)

SFS-EN 872:1996 (TL27)

Enterolert® Quantitray sis. A51 (TL27)

Colilert® Quantitray, sis A43 (TL27)

Sis A22 ja A01, SFS 3021:1974 (TL27)

SFS 3008:1990 (TL27)

SFS 3008:1990 (TL27)

Sis A15 ja A16, Lachat QuickChem method 10-115-01 (TL27)

Sis A15 ja A16, Lachat QuickChem method 10-115-01 (TL27)

Sis A22 ja A21, SFS 5505:1988 (TL27)

Sis A22 ja A21, SFS 5505:1988 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

ISO 17294-1:2005, 17294-2:2003 (TL27)

Määrittämiss raja

1 yks.

0,1 mmol/l

1 mS/m

0,5 mg/l

15 mg/l

5 µg/l

5 µg/l

1000 µg/l

200 µg/l

100 µg/l

30 µg/l

200 µg/l

1 mg/l

0,1 g/l

0 pmy/100 ml

0 pmy/100 ml

1 yks.

0,1 %

0,1 % ka:sta

2 µg/l

0,005 g/kg ka

2 µg/l

0,1 µg/l

0,1 mg/kg ka

0,03 µg/l

0,03 mg/kg ka

0,01 µg/l

0,1 mg/kg ka

50 µg/l

0,02 g/kg ka

0,1 g/kg ka

100 µg/l

0,05 µg/l

0,05 µg/l

0,1 mg/kg ka

0,3 µg/l

0,1 mg/kg ka

50 µg/l

0,02 g/kg ka

5 µg/l

0,005 g/kg ka

5 µg/l

0,3 µg/l

0,1 mg/kg ka

0,05 µg/l

0,1 mg/kg ka

0,5 µg/l

0,5 mg/kg ka

0,05 µg/l

Rasvat ja Öljyt **
 Öljyhiilivetyindeksi **
 Liuottimet, ei halogenoidut/halogenoidut **
 Fenolit **

*-merkitty on akkreditoitu menetelmä
 **-merkitty tehdään alihankintana

MITTAUSEPÄVARMUUSTIEDOT

Määrittäminen	Tuloksen epävarmuus
pH (25 °C)	±0,2 yks.
Alkaliteetti	±10 % (> 0,5 mmol/l) / ±0,05 mmol/l (<0,5 mg/l)
Sähkönjohtavuus	±5 % (> 40 mS/m) / ±2 mS/m (<40 mS/m)
BOD7(ATU)	±15 % (> 3,33 mg/l) / ±0,5 mg/l (<3,33 mg/l)
COD(Cr)	±15 % (> 66,7 mg/l) / ±10 mg/l (<66,7 mg/l)
Kokonaisfosfori	±10 % (>20 µg/l) / ±2 µg/l (<20 µg/l)
Liukoinen kokonaisfosfori	±10 % (>50 µg/l) / ±5 µg/l (<50 µg/l)
Kokonaistyyppi	±10 % (>100 µg/l) / ±10 µg/l (<100 µg/l)
Kokonaistyyppi, jv	±10 % (>5000 µg/l) / ±500 µg/l (<5000 µg/l)
Ammoniumtyppi, jv	±10 % (>5000 µg/l) / ±500 µg/l (<5000 µg/l)
Nitraattityppi, jv	±10 % (>1000 µg/l) / ±100 µg/l (<1000 µg/l)
Nitriittityppi, jv	±10 % (>250 µg/l) / ±25 µg/l (<250 µg/l)
Nitraatti-nitriittityypen summa, jv	±10 % (>1000 µg/l) / ±100 µg/l (<1000 µg/l)
Kiintoaine (GF/A)	±20 % (> 2,5 mg/l) / ±0,5 mg/l (<2,5 mg/l)
pH liete	±0,2 yks.
Kuiva-aine, %	±10 % (> 3 %) / ±0,3 % (< 3 %)
Hehkutusjäähennös	±10 % (> 10 %) / ±1 % (< 10 %)
Alumiini, Al (ICP-MS)	±15 % (>13 µg/l) / ±2 µg/l (<13 µg/l)
Alumiini, Al, liete (ICP-MS)	±30 % (>3 g/kg ka) / ±1 g/kg ka (<3 g/kg ka)
Alumiini suod, Al suod (ICP-MS)	±15 % (>13 µg/l) / ±2 µg/l (<13 µg/l)
Arseeni, As (ICP-MS)	±15 % (>0,3 µg/l) / ±0,05 µg/l (<0,3 µg/l)
Arseeni, As, liete (ICP-MS)	±20 % (>5 mg/kg ka) / ±1 mg/kg ka (<5 mg/kg ka)
Elohopea, Hg (ICP-MS)	±15 % (>0,33 µg/l) / ±0,05 µg/l (<0,33 µg/l)
Elohopea, Hg, liete (ICP-MS)	±40 % (>3 mg/kg ka) / ±1 mg/kg ka (<3 mg/kg ka)
Kadmium, Cd (ICP-MS)	±15 % (>0,067 µg/l) / ±0,01 µg/l (<0,067 µg/l)
Kadmium, Cd, liete (ICP-MS)	±30 % (>2 mg/kg ka) / ±0,5 mg/kg ka (<2 mg/kg ka)
Kalium, K (ICP-MS)	±10 % (>500 µg/l) / ±50 µg/l (<500 µg/l)
Kalium, K, liete (ICP-MS)	±30 % (>2 g/kg ka) / ±0,5 g/kg ka (<2 g/kg ka)
Kalsium, Ca (ICP-MS)	±15 % (>333 µg/l) / ±50 µg/l (<333 µg/l)
Kalsium, Ca, liete (ICP-MS)	±30 % (>2 g/kg ka) / ±0,5 g/kg ka (<2 g/kg ka)
Koboltti, Co (ICP-MS)	±15 % (>0,33 µg/l) / ±0,05 µg/l (<0,33 µg/l)
Kromi, Cr (ICP-MS)	±15 % (>0,33 µg/l) / ±0,05 µg/l (<0,33 µg/l)
Kromi, Cr, liete (ICP-MS)	±20 % (>5 mg/kg ka) / ±1 mg/kg ka (<5 mg/kg ka)
Kupari, Cu (ICP-MS)	±15 % (>2 µg/l) / ±0,3 µg/l (<2 µg/l)
Kupari, Cu, liete (ICP-MS)	±25 % (>4 mg/kg ka) / ±1 mg/kg ka (<4 mg/kg ka)
Magnesium, Mg, (ICP-MS)	±10 % (>500 µg/l) / ±50 µg/l (<500 µg/l)
Magnesium, Mg, liete (ICP-MS)	±20 % (>3 g/kg ka) / ±0,5 g/kg ka (<3 g/kg ka)
Rauta, Fe (ICP-MS)	±15 % (>20 µg/l) / ±3 µg/l (<20 µg/l)
Rauta, Fe, liete (ICP-MS)	±15 % (>7 g/kg ka) / ±1 g/kg ka (<7 g/kg ka)
Rauta suod., Fe suod (ICP-MS)	±15 % (>20 µg/l) / ±3 µg/l (<20 µg/l)
Nikkeli, Ni (ICP-MS)	±15 % (>2 µg/l) / ±0,3 µg/l (<2 µg/l)
Nikkeli, Ni, liete (ICP-MS)	±20 % (>5 mg/kg ka) / ±1 mg/kg ka (<5 mg/kg ka)
Lyijy, Pb (ICP-MS)	±15 % (>0,33 µg/l) / ±0,05 µg/l (<0,33 µg/l)
Lyijy, Pb, liete (ICP-MS)	±20 % (>5 mg/kg ka) / ±1 mg/kg ka (<5 mg/kg ka)
Sinkki, Zn (ICP-MS)	±15 % (>3,33 µg/l) / ±0,5 µg/l (<3,33 µg/l)
Sinkki, Zn, liete (ICP-MS)	±20 % (>5 mg/kg ka) / ±1 mg/kg ka (<5 mg/kg ka)
Vanadiini, V (ICP-MS)	±15 % (>0,33 µg/l) / ±0,05 µg/l (<0,33 µg/l)

EPÄVARMUUKSIEN MÄÄRITYSMENETELMÄ

Mittausepävarmuudet ovat laskettuja

Määrittämissuoritus ja mittausepävarmuuksia päivitetty vuonna 2014.

Kemiönsaaren Veden Lammalan jätevedenpuhdistamon näytteiden mittausepävarmuudet vuonna 2014

NäytePvm	Näytteen nimi	Alkal. JV mmol/l	pH jv	CODCr mg/l	BOD7ATU mg/l	Kok.P mg/l	Liuk.P mg/l	Kok.N mg/l	NH4-N jv mg/l	NO23-N jv mg/l	Kiintoaine mg/l
17.3.2014	TULEVA	±10%	±0,2	±15%	±15%	±10%		±10%			±20%
17.3.2014	LÄHTEVÄ	±10%	±0,2	±15%	±15%	±10%	±10%	±10%	±10%	±0,2 mg/l	±20%
17.3.2014	lammikko	±10%	±0,2	±15%	±15%	±10%	±10%	±10%	±10%	±0,2 mg/l	±20%
13.5.2014	TULEVA	±10%	±0,2	±15%	±15%	±15%		±10%			±20%
13.5.2014	LÄHTEVÄ	±10%	±0,2	±15%	±15%	±15%	±10%	±10%	±10%	±0,1 mg/l	±20%
13.5.2014	lammikko	±10%	±0,2	±15%	±15%	±15%	±10%	±10%	±10%	±0,1 mg/l	±20%
15.7.2014	TULEVA	±10%	±0,2	±15%	±15%	±15%		±10%			±20%
15.7.2014	LÄHTEVÄ	±10%	±0,2	±15%	±15%	±15%	±10%	±10%	±10%	±0,1 mg/l	±20%
15.7.2014	lammikko	±10%	±0,2	±10 mg/l	±15%	±15%	±10%	±10%	±10%	±0,1 mg/l	±20%
19.11.2014	TULEVA	±10%	±0,2	±15%	±15%	±15%		±10%			±20%
19.11.2014	LÄHTEVÄ	±10%	±0,2	±15%	±15%	±15%	±10%	±10%	±10%	±0,1 mg/l	±20%
19.11.2014	lammikko	±10%	±0,2	±15%	±15%	±15%	±10%	±10%	±10%	±0,1 mg/l	±20%